

La transformació de Pi Margall en un nou eix verd que uneixi Gràcia i Horta-Guinardó començarà al juny

- » Aprovat definitivament el projecte executiu per convertir el carrer en un corredor verd que convidi a l'estada i el passeig, afavoreixi la mobilitat sostenible i el comerç de proximitat i completi la connexió entre el parc de la Ciutadella i Collserola a través d'un entorn naturalitzat
- » L'asfalt donarà pas al verd: de les dues terceres parts de l'espai destinat ara als vehicles es passarà a que el 70% sigui per a les persones
- » La circulació es pacificarà amb una calçada amb menys espai que de pujada tindrà un carril per a busos i trànsit local i un nou carril bici segregat, i de baixada hi haurà un carril compartit per a busos, trànsit local i bicicletes
- » Amb l'augment de l'arbrat i la vegetació s'aconseguirà un 80% d'ombra a tot l'àmbit, i als encreuaments amb els carrers principals es crearan quatre noves places que milloraran la transversalitat i la comunicació entre els barris de l'entorn
- » El projecte tindrà un pressupost de 13,6 M€ i les obres duraran uns 17 mesos

Pas endavant en la transformació del carrer de Pi i Margall en un eix verd que connecti els districtes de Gràcia i Horta-Guinardó. La Comissió de Govern ha aprovat definitivament el projecte executiu per fer la via més agradable, saludable i habitable, amb el vianant i la mobilitat sostenible com a grans protagonistes, i per afavorir el comerç de proximitat de la zona. Amb l'actuació, el carrer es convertirà en un corredor verd permetrà finalitzar la connexió, a través del verd, entre parc de la Ciutadella i el passeig de Sant Joan, la plaça de Joanic i el parc de les Aigües, arribant així fins a la muntanya de Collserola. El projecte ha vist la llum verda un cop acabat el període d'exposició pública sense rebre cap al·legació.

La reforma de Pi i Margall respon al nou model de carrer del segle XXI que s'està aplicant a grans eixos de ciutat com ara l'avinguda Meridiana, la Diagonal o la Via Laietana. Es tracta que aquestes grans avingudes i carrers deixin de ser autopistes urbanes i passin a ser llocs amables que convidin a l'estada i al passeig.

A més, encaixa amb els criteris i els objectius del pla Superilla Barcelona, que s'estén més enllà dels carrers de la trama Cerdà i arriba a tot el territori. A Pi i Margall, la millora de l'espai públic relligarà els barris del Camp d'en Grassot i Gràcia Nova, la Vila de Gràcia, la Salut, Can Baró i el Baix Guinardó, dels districtes de Gràcia i Horta-Guinardó.

Recreació de la remodelació de Pi i Margall al tram Joaquim Ruyra-Plaça Joanic.

Aquest és un exemple paradigmàtic de com l'asfalt està donant pas al verd a la ciutat. Actualment, 20 dels 30 metres de l'ample del carrer són de calçada, amb dos carrils de circulació, dos de bus-taxi i dos d'aparcaments i serveis. La nova secció capgirarà del tot aquesta situació: es passarà de destinar dues terceres parts del carrer als vehicles a que el 70% de tot l'espai sigui per als vianants i el verd.

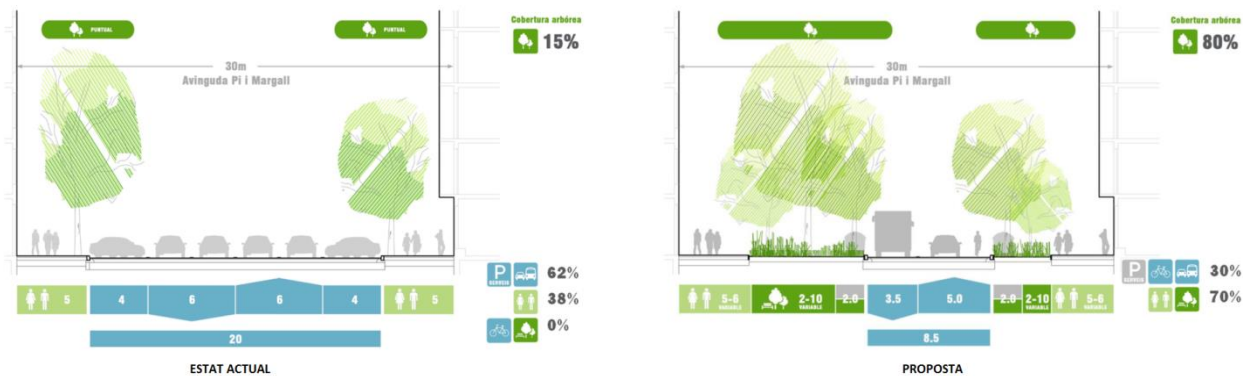
El disseny del carrer no serà paral·lel a la façana per poder potenciar el verd i que en qualsevol punt del carrer es tingui la sensació i la perspectiva d'estar en un parc. Així, es combinaran zones de verd amb d'altres d'estada, i les voreres seran com a mínim de 5 m però s'ampliaran en determinats punts fins als 12 m i crearan llocs amb vegetació on poder estar-s'hi. A més, es desasfaltarà el carrer i el paviment utilitzat serà el granit, que li donarà un caràcter unitari i de convivència.

Pi i Margall esdevindrà una avinguda amb el trànsit rodat pacificat que aposta per la mobilitat sostenible, la bicicleta i el veïnat. La calçada tindrà menys espai, i es prioritzarà la circulació de vehicles locals i autobusos. De pujada hi haurà un carril per a busos i trànsit local i un nou carril bici segregat, i de baixada, un carril compartit per a busos, trànsit local i bicicletes. La velocitat estarà limitada als 30 km/h.

Recreació de la futura secció de Pi i Margall.

La proposta té en compte i dona resposta a les necessitats de serveis del carrer. S'inclou un cordó de serveis a les dues voreres que queda integrat entre parterres i permet situar zones de càrrega i descàrrega, contenidors, aparcaments de bici i la resta de serveis de manera repartida al llarg de tota la via. I les parades de bus es reubicaran i es mantindran totes.

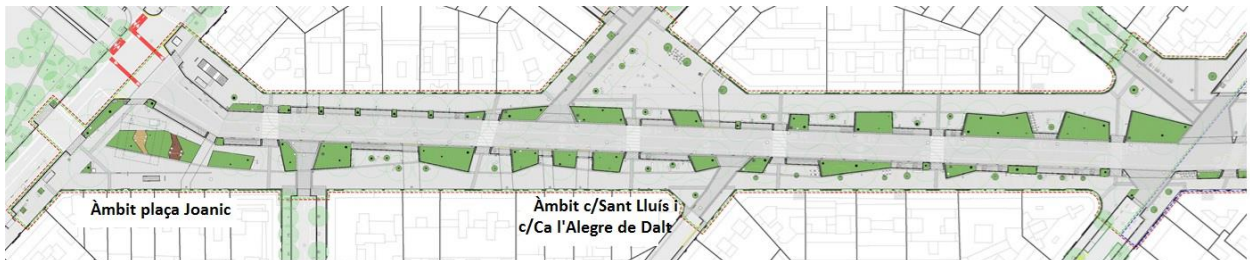
Al llarg de tot el carrer –que fa uns 690 metres de longitud i 25.000 m² de superfície–, el verd i l'ombra creixeran significativament i hi haurà una millor relació amb el sòl i la naturalesa. Per aconseguir-ho, es plantaran 142 arbres més per arribar a 210, que seran de més de vint espècies diferents i es col·locaran segons les zones de sol i ombra. I la superfície de parterres i zones arbustives gairebé es multiplicarà per deu: passarà dels 370 m² actuals a 3.270.

D'aquesta manera, a tot el carrer hi haurà un 80% d'ombra, un element indispensable per fer front a les onades de calor. I Pi i Margall serà ambientalment eficient, ja que comptarà amb un tipus de sòl i un sistema de drenatge sostenible que reaprofitaran l'aigua de la pluja i proporcionaran als arbres les millors condicions de reg i d'aire.

Futura disposició de l'arbrat i els arbusts.

Un altre dels punts destacats del futur eix de Pi i Margall serà el foment de la vida de barri i el comerç de proximitat. Per això, es crearan quatre noves places que ocuparan en conjunt més de 2.800 m². Se situaran a l'àmbit de la plaça de Joanic; al de l'encreuament amb els carrers de Sant Lluís i de Ca l'Alegre de Dalt; al dels carrers de l'Encarnació i de Pau Alsina, i al dels carrers de Sardènyia i de la Providència.

Comparativa entre l'estat actual del tram entre els carrers Encarnació i Sant Lluís i la recreació de la futura plaça que es crearà en aquest àmbit.

En aquestes places i també al llarg de tot el carrer es col·locaran 42 bancs i 121 cadires. I per millorar la transversalitat i la comunicació entre barris, s'augmentarà de 8 a 14 el número de passos de vianants –un d'ells, al carrer de l'Escorial, a l'àmbit de Joanic.

Calendari, pressupost i participació

La remodelació compta amb un pressupost de 13,6 milions d'euros, i l'inici d'obres es preveu per al juny vinent, amb una durada d'uns 17 mesos.

La proposta s'ha compartit i debatut amb el veïnat, comerciants i entitats de l'àmbit al llarg d'un procés de treball per definir el futur del carrer Pi i Margall al seu pas pels districtes de Gràcia i Horta-Guinardó que es va iniciar el 2017. L'objectiu va ser fer una proposta participada per a l'arranjament del carrer en relació amb l'espai públic, les zones verdes, les connexions transversals entre barris i equipaments, la mobilitat pública i privada i l'activitat econòmica.

Aquest treball es va acompanyar d'un procés participatiu amb el veïnat que va permetre estudiar i debatre demandes i propostes ciutadanes. Durant la primera fase del procés es va fer una diagnosi participada amb els diversos col·lectius implicats en el projecte. En la segona fase es va abordar el debat i recollida d'aportacions sobre una primera proposta tècnica, que es va articular en base a una jornada ciutadana oberta al conjunt del veïnat.

Per tancar tot el procés, es va fer la concreció de la informació i les aportacions recollides en el marc d'un grup motor conformat per les principals entitats de l'entorn del projecte i les persones a títol individual interessades en participar i a finals del 2017 es va concloure amb la fase de retorn a aquest grup motor. En total es van realitzar 14 accions participatives en les quals hi van participar unes 485 persones.

Una transformació amb nous criteris de conservació del verd i la biodiversitat

Aquesta actuació s'emmarca dins l'impuls que el Govern municipal ha donat al Pla Natura 2030, un pla que promou l'increment i la conservació del verd i de la biodiversitat al servei de la ciutadania. És un fet reconegut que la salut humana depèn de l'estil de vida, del medi ambient i del context socioeconòmic. Cal promoure ciutats saludables, i en aquest sentit, invertir en natura és invertir en salut.

Amb el desplegament del Pla Natura, Barcelona treballa en un model de verd per planificar el seu increment a fi de garantir una distribució equitativa de tots els serveis i beneficis que aporten el verd i la biodiversitat. Aquest "Model del verd" preveu l'enfortiment de la infraestructura verda tenint en compte la dimensió dels espais verds i buscant la seva connectivitat entre si i amb els espais naturals de l'entorn metropolità: Collserola, els espais fluvials del Llobregat i del Besòs i el mar.

Els espais verds milloren la qualitat de l'aire, regulen la temperatura, redueixen el soroll, regulen els fluxos d'aigua, milloren la biodiversitat, milloren el paisatge urbà i afavoreixen una visió més agradable i propera a la natura i, per tant, són clau per a la salut i el benestar dins l'entorn urbà. Per tot això, la concepció i el disseny s'ha d'articular al servei d'aquests beneficis per potenciar-los. La connectivitat del verd potencia els serveis ambientals i socials del verd urbà preexistent i incrementa la qualitat de vida de la ciutadania.

Un corredor verd a la ciutat és una franja contínua amb presència dominant de vegetació i ús exclusiu o prioritari de vianants i bicicletes, que travessa el teixit urbà i connecta amb els parcs urbans i amb els ecosistemes de l'entorn. Els corredors verds tenen un paper estratègic a la ciutat en la salut ambiental i social de les ciutats de cara a ser més sostenibles. Simbolitza una solució de continuïtat amb la naturalesa, lliure i permeable, de preferència d'ús per als vianants, que aporta biodiversitat i millors condicions d'hàbitat.

Per tant, la naturalització de l'espai de Pi i Margall, amb més vegetació, més diversa i millor adaptada, juntament amb la permeabilitat del sòl i els nous espais d'estada afavorirà un increment dels beneficis dels serveis ambientals del verd urbà que impliquen:

- ✓ Disminuir la contaminació atmosfèrica
- ✓ Disminuir les emissions de CO2 amb efecte hivernacle
- ✓ Atenuar la contaminació acústica
- ✓ Reequilibrar el cicle de l'aigua
- ✓ Regular el microclima
- ✓ Estalviar energia
- ✓ Crear connectivitat horitzontal i vertical
- ✓ Atreure la biodiversitat

Pel que fa a les espècies que comptarà el nou espai, malgrat el predomini de l'arbrat caducifoli, per la seva versatilitat estacional, l'orientació nord i sud del carrer permet l'alternança i convivència entre arbrat caducifoli i perennifoli.

L'arbrat gran conviu amb arbrat petit i mitjà i amb la vegetació arbustiva d'un sòl tronc o en format multi-tronc creant els espais d'estada amb un gir de l'ambient urbà cap a un paisatge més naturalitzat. L'estrat arbustiu coopera a caracteritzar l'ús dels espais, amb arbustos de diferents espècies i alçades.

Pel que fa als criteris de selecció de la vegetació a Pi i Margall, tant els arbres com els arbusts, s'ha tingut en compte:

- ✓
- ✓ La qualitat de l'ombra projectada i confort urbà.
- ✓ La diversitat de mides, coloració de la fulla, la floració i la textura.
- ✓ La capacitat d'atraure o acollir fauna, proveir fruit, nèctar i pol·len.
- ✓ La capacitat de fixar contaminants.
- ✓ La resiliència i adaptació: resistència a la sèquia, la calor i les plagues han estat les tres principals variables considerades.

Les principals espècies d'arbres a Pi i Margall seran els magraners, les pomeres de flor, les alzines, els saücs, els cirerers ornamentals o les xicrandes, entre altres, i pel que fa als arbusts s'opta per la murtra, el romaní, la grevíl·lea, l'espígol o el llentiscle.

La gran transformació en superfície és alhora una transformació del subsòl, tenint en compte que la base del paisatge aeri és sense dubte el paisatge subterrani.

És al subsòl on es creen les condicions per un corredor verd, viu i funcional en superfície. La gestió de l'aigua i el desenvolupament de la vegetació depenen de les dimensions i característiques del sòl. Per tant, l'aposta per grans franges verdes i illes connectades permet la creació d'un paisatge ocult al subsòl.

La nova plantació de verd a Pi i Margall, situada fora de l'àmbit de les voreres actuals, permetrà la continuïtat de la franja de sòl estructural connectant els parterres i els escocells aïllats tant en el sentit longitudinal del carrer a favor del pendent, com en sentit transversal, i afavoreix així, la permeabilitat del terreny i optimitza la infiltració i l'aireig de les zones pavimentades.

Enllaç per descarregar les imatges:

<https://ajuntament.barcelona.cat/premsa/wp-content/uploads/2021/12/renders.zip>